

2. Момент внесення готівки до відділення банку або відділення пошти, тощо для перерахування їх на відповідний казначейський рахунок. Це стосується справляння обов'язку щодо сплати податку чи збору фізичними особами.

3. Момент прийняття рішення податковим органом. Подібні обставини пов'язані з реалізацією права платника податків на залік переплачених податків або незаконно стягнутих платежів в рахунок майбутніх податкових зобов'язань. Момент прийняття рішення щодо заліку занадто сплачених коштів чи стягнутих податків, пені, штрафів і є моментом виконання обов'язку по сплаті податку.

4. Момент сплати деклараційного платежу. Специфічність подібної реалізації обов'язку щодо сплати податку деталізується різновидом платежу. Принципова розбіжність в цій ситуації стосується двох типів обов'язкових платежів: а) податку з доходів фізичних осіб; б) мита. Цей різновид обов'язкового платежу пов'язується з обов'язковою умовою – перетинанням митного кордону. Цей юридичний факт і породжує відповідні наслідки, що пов'язані з необхідністю справляння обов'язку по перерахуванню податкових коштів. Формалізацією справляння обов'язку щодо сплати мита є відомості митної декларації.

Мінаєва К. В.

*Національний університет «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого», здобувач кафедри фінансового права*

ЩОДО ПІДСТАВ ДЛЯ ЗВЕРНЕННЯ СУБ'ЕКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ДО СУДУ: ПОДАТКОВО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Необхідно відмітити, що принципи процесуальної участі суб'єктів владних повноважень як позивачів знайшли своє закріплення в Кодексі адміністративного судочинства України. Згідно з положеннями ст. 50 Кодексу адміністративного судочинства України сторонами в адміністративному процесі є позивач і відповідач. Стаття 3 Кодексу адміністративного судочинства України дає визначення терміну «позивач» – це особа, на захист прав, свобод та інтересів якої подано адміністративний позов до адміністративного суду, а також суб'єкт владних повноважень, на виконання повноважень якого подана позовна заява до адміністративного суду. Це положення отримало конкретизацію в статті ч. 4 ст. 50 Кодексу адміністративного судочинства, відповідно до якої громадяни України, іноземці чи особи без громадянства, їх об'єднання, юридичні особи, які не є суб'єктами владних повноважень, можуть бути відповідачами лише за адміністративним позовом суб'єкта владних повноважень: 1) про тимчасову заборону (зупинення) окремих видів або всієї діяльності об'єднання громадян; 2) про примусовий розпуск (ліквідацію) об'єднання громадян; 3) про примусове видворення іноземця або особи без громадянства Укра-

їни; 4) про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання (збори, мітинги, походи, демонстрації та т.п.); 5) в інших випадках, встановлених законом. Щодо органів державної податкової служби, то на них із загальних положень ст. 50 розповсюджується пункт 5. Отже, податковий орган може звернутися до суду тільки у випадках, встановлених законом, вказані випадки закріплені у Податковому Кодексі України та Кодексі адміністративного судочинства України, а також Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Викладені теоретичні позиції підтверджуються і судовою практикою. Так Верховний суд України у своїй постанові від 16 жовтня 2012 року, дійшов висновку, що органи державної податкової служби мають право звертатися до судових органів із заявою (позовною заявою) про скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності виключно у випадках, встановлених законом.

Послідовний аналіз переліку підстав для звернення суб'єкта владних повноважень до суду дає можливість дійти висновку, що він повинен мати достатні адміністративні можливості для здійснення визначених йому законом завдань та функцій, і лише у випадках, коли Конституцією чи законами України встановлені судові обмеження його діяльності, він звертається до суду з позовом по суті для отримання судового дозволу. Такі звернення мають бути обумовлені необхідністю виконання покладених на них завдань та функцій, а використовувати свої повноваження вони можуть лише з метою, з якою це повноваження надане.

Відповідь на питання, з якою метою податковим органам надано повноваження звертатися до суду із заявою про скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, дає аналіз завдань і функцій податкових органів. Завданнями органів державної податкової служби є, зокрема, здійснення контролю за додержанням податкового законодавства, запобігання злочинам та іншим правопорушенням, віднесенням законом до компетенції податкової міліції, їх розкриття, припинення, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Функції державних податкових органів визначені статтями 8–10 Закону № 509-XII. Державні податкові інспекції в районах, містах без районного поділу, районах у містах, міжрайонні та об'єднані державні податкові інспекції, зокрема, забезпечують облік платників податків. Скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності є одним із заходів, спрямованих на запобігання порушенню податкового законодавства або його припиненню, а не засобом забезпечення обліку платників податків.

Суб'єкт владних повноважень має діяти виключно в межах та у спосіб, що встановлені законом, оскільки він виконує державні функції, і лише держава шляхом законодавчого регулювання визначає його завдання, межі його повноважень та спосіб, у який він здійснює ці повнова-

ження. Розширене тлумачення суб'єктом владних повноважень способів здійснення своїх повноважень не допускається. У зв'язку з цим визначений законом предмет позову, з яким суб'єкт владних повноважень може звернутися до суду при здійсненні ним владних управлінських функцій, не підлягає розширеному тлумаченню.

Таким чином, повноваження органів податкової служби на звернення до суду обумовлене її статусом органу державної влади, покликаного виконувати таку функцію держави як оподаткування, та може бути пов'язане лише з її виконанням. Випадки, в яких, орган податкової служби може звернутися до суду, прямо передбачені законом, і їх перелік є вичерпним. Разом з тим, доцільність реалізації податковими органами своїх повноважень, закріплених в Податковому кодексі України, за обов'язкової контрольної участі суду потребує подальшого дослідження.

Михайлов В. В.

*Національний університет державної податкової служби України,
здобувач*

ПРО ПРАВОВУ ПРИРОДУ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ

У чинному вітчизняному законодавстві України перелік місцевих податків та зборів закріплений статтею 10 Податкового кодексу України (Податковий кодекс України від 2 грудня 2010р. № 2755-VI // Голос України від 04.12.2010. – 2010. – № 229-230), відповідно до змісту якої до місцевих податків та зборів належать: 1) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; 2) єдиний податок; 3) збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності; 4) збір за місця для паркування транспортних засобів; 5) туристичний збір. На правову природу цих податків українським законодавцем вказується у положенні пункту 8.3 статті 8 Податкового кодексу України, за яким до місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених цим Кодексом, рішеннями сільських, селищних і міських рад у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

Причому, пунктами 10.3-10.5 статті 10 Податкового кодексу України додатково закріплено, що місцеві ради обов'язково установлюють податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, єдиний податок та збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Місцеві ради в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору. Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

Ця ж схема розподілення загальнодержавних податків та зборів застосована й до інших ланок місцевих бюджетів бюджетної системи